

Sagan om psykiatern och psykfallen

Tänk att kunna ha både sin psykiatriska mottagning och sin bostad i den stora lägenheten, precis som Freud gjorde – det vore väl en dröm? Ja, tyckte psykiatern, och fick medhåll av dem som bestämde i huset. Men sedan kom det nya som skulle bestämma och de tyckte tvärtom – »vi vill inte ha de där människorna springande här«. Tomas Hvittfeldt berättar här en saga, tyvärr inte utan verklighetsgrund.

TOMAS HVITTFELDT

leg läkare, Dr Tomas Hvittfeldt, Psykiatrisk Mottagning AB, Linköping
info@ungapsyk.nu

■ Det var en gång en psykiater. Det var för länge sedan och det var väl inget särskilt med honom. Han bodde i en stad, ganska lik Linköping faktiskt, och inte så långt härifrån heller, när jag tänker efter. Han såg ut som man tänker sig en psykiater, lite tunnhårig, lite mage och ganska ofta orakad. Han klädde sig lite fantasilöst, men hans patienter tyckte han var snäll, och det tyckte hans barn också. Och hans fru.

Annons satte fart på drömmarna

En dag såg han en annons i tidningen. Ja, det fanns tidningar redan på den tiden. En stor lägenhet var ledig i staden. Tänk om jag kunde flytta dit, tänkte han. Då kunde jag ha ett rum eller två för att ta emot mina patienter, och så kunde jag bo i de andra rummen. Precis som Freud gjorde och som kollegerna i stan. Och i Huvudstaden ... Han blev rent sprallig, när han planerade och fantiserade.

De Som Bestämde i huset blev jätteglada när han frågade. Det var en stor lägenhet, som kostade en massa pengar. Den hade stått tom länge, eftersom de inte vetat vad de skulle göra med alla rummen. »Så roligt att du vill flytta in hos oss«, sa De Som Bestämde. »Vilken bra idé!« Och för att det skulle bli riktigt bra för hans patienter gjorde de en extra dörr och en massa annat fint.

Nya kvastar

Men det tog tid att bygga om, och under tiden flyttade De Som Bestämde. De Nya Som Bestämde tyckte inte alls det var roligt att få en psykiater till granne. De blev jätterädda när de hörde vem som skulle komma och bo i deras fina hus. Han Som Bestämde Mest var en mäktig man som reste jorden kring. Han hade träffat många psykfall, och

hans fru var läkare och hade en gång träffat en jättejobbig typ som var ett psykfall! Så nog visste han att det kunde vara nästan farligt att ha en psykiater och alla hans psykfall i huset.

Det vet man ju

Och alla de andra Som Bestämde visste också hur besvärligt det kunde bli. Psykfallen kissade i hissen, slog barn och bröt sig in på vindarna, det visste man. Man hade haft en granne som hade en kusin som hade haft en arbetskamrat som berättat precis hur det var. Han Som Bestämde Mest blev så rädd att han spikade igen psykiaterns lägenhet. Han kunde inte flytta in på en hel månad. Och sen ringde Han Som Bestämde Mest till psykiaterns vänner och ville de skulle säga åt sin vän att inte flytta dit.

Bankdirektören ringde

Sent en kväll ringde Han Som Bestämde Mest till sin vän bankdirektören. Banken hade lånat psykiatern alla pengar som lägenheten kostade. Och bankdirektören

hörde hur orolig och rädd Han Som Bestämde Mest var. »Jag ska hjälpa dig!« sa han. Så nästa morgon ringde han till psykiatern. Han ville ha tillbaka alla pengarna och sa att psykiatern måste flytta. Men då ringde psykiaterns advokat. Han berättade för bankdirektören om God Banksed. Då ångrade sig bankdirektören.

Han Som Bestämde ringde också sina kloka vänner på Stadshuset. På den tiden kunde De Som Bestämde I Stadshuset bestämma vilka man fick ta emot besök av i sin lägenhet. De hörde hur rädd och orolig Han Som Bestämde var. De skrev ett argt brev till psykiatern. Han fick minsann sluta träffa sina patienter. Han Som Bestämde blev ju rädd!

Men alla blev inte rädda

Psykiatern var lite ledsen för allt som hände. Så han träffade inte så många patienter. Och de som kom, en lärare, en ingenjör och några till, fick lova att inte kissa i hissen, slå barnen på gården eller bryta sig in på vinden. Och det klarade dom bra, fast dom var psykfall!

Fast det var inte alla i huset som var så rädda som De Som Bestämde. Någon hade själv varit ledsen länge men fått hjälp och blivit bra igen. En annan kände någon som inte mädde bra och tyckte att man skulle hjälpa till istället för att vara rädd. En sa till psykiatern: »Tänk om jag själv blir lessen och sjukskriven, får jag bo kvar här då för Dom Som Bestämmer?«

Slog händerna för öronen

En gång satt De Som Bestämde och psykiatern och pratade. Psykiatern försökte berätta för De Som Bestämde om hur snälla hans patienter var. Inte alls farliga egentligen (om man lät bli att reta dom i alla fall). »De är precis som vi andra«, ville han säga, »fast kanske ledsna eller trötta. Och så får dom komma till mig. Och för det mesta blir de glada igen«.

»Vi vill inte veta, vi vill bara inte ha dom där människorna i vårt hus«, ropade De Som Bestämde med en mun. Och så slog de med händerna för öronen och skrek »la-la-la-la-la« så de inte skulle höra vad psykiatern sa. Och har de inte slutat, så sitter de väl där än.

Om du tror att allt det här är ljug och saga, har du nog rätt. Och förresten är det ju så länge sen – snart har det faktiskt gått ett helt år! •

»Vi vill inte veta, vi vill bara inte ha dom där människorna i vårt hus!« sa Dom Som Bestämde.

BILD: ARII LUSTE